

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Piața M. Viteazul
(Nagypiac tér) 11/a
TELEFON: 670.
Megjelenik
minden pénteken.

NÉPÜNK

ZSIDÓ HETILAP

Előfizetési árak:
BELFÖLDÖN
1 évre . . . 250 L.
1/2 „ . . . 130 „
1/4 „ . . . 65 „
KÜLFÖLDÖN
1 évre
Magyarország P 12.
Slovensko Ck 75.
Austria . . . S. 18.
Jugoslávia . . . D. 120.

Nyílt levél

Főtisztelendő TEITELBAUM JOÉL főrabbi urnak, Carei-Mare

Főrabbi Ur!

Lezajlott a dési konferencia. Az áhitott békét nem hozta meg, de azért nagy eredményei voltak. Eltétlenül eredménynek könyvelhetjük el azt, hogy öszelebből megismertük egymást, hogy tisztába álltunk azokkal a titkos rugókkal, melyek az erdélyi zsidóság szervezeteit mozgatják. Megláttuk, hogy a nagy és tekintélyes erdélyi hitközségek összefogása, miképpen torpan meg bizonyos klikkek áncsvetésén. Megláttuk azt tisztán és félreérthetetlenül, hogy bizonyos érdekcsoport előtt semmi nem elég szent, mikor az „üzletről” és a féltve-féltett hatalmi pozícióról van szó. Ezt a nagy érdekszűzfogást, ezt a családi érdeketséget, mely minent, szent vallásunk érdekeinek védelme címén, magához akar kaparintani, gyűjtőnévvel: „Besztercei Központi Irodának” hívják.

Mi azt hittük eddig, hogy ez érdekközösség öngött osztatlanul áll az erdélyi chassidikus rabbiar, hogy ők ruházzák fel a „szentségek szentsévével” a besztercei Központi Irodát. Azt is láttuk, hogy azt a puritán, önzetlen és az ortodoxia léteireket szem előtt tartó hitközségi összefogást, melyet zámyszerűleg Erdély orth. zsidóságának zöme kíván, a chassidikus tömegek is támogatják. Azt is láttuk, hogy áskénáz, illegálisan megválasztott világi delegátusok úgy az Ön, mint a hitközségek listáját erőszakkal buktatták, viszont rendkívül vallásos, chassidikus és gondolkodó delegátusok — az az zsidó érdekekért —, a hitközségekkel együtt álltak sikkra az Iroda ellen.

Tévedtünk Főrabbi Ur! Eddig nem láttunk elég tisztán s azt hittük, hogy az Ön tisztelt és egész Erdély közvéleménye előtt nagyabecsült személye az a mozgó erő, mely mindenkor biztos védbást ad az ugynevezett Központi Iroda politikának.

Tévedtünk Főrabbi Ur! mert hiszen mi most már világosan látjuk, hogy Önt is félrevezetik. Az a klikk, melynek semmi sem szent, ha tiszti cirkuszait bárki is zavarni merészeli, az Ön papi könyve mögött szítja a viták, veszekedések harci zaját, mely annyit ártott már az erdélyi zsidóságnak.

Nyílt levéllel fordulunk Önhöz Főrabbi ur, hogy felvilágosítsuk arról, amit talán most már Ön tud. Mi a nép között járunk, mi ismerjük az erdélyi zsidó askenáz és szefard tömegeinek hangulatát. Nekik elég volt már a sok vitából, herce-hurból, már megelégtették azt a csunya játékot, melyet néhányan az erdélyi zsidóság léte érdekében. Ők már unják s undorral félrefordítják feket a klikk uralom miatt, a családi hitbizomány-nyá süllyesztett Központi Iroda machinációtól, vég- megcsömörlöttek.

Főrabbi Ur! Önhöz fordulunk az erdélyi zsidó közvélemény nevében. Azt kérjük, hogy ne fedezze tovább nagyabecsült személyével ezt az önös érdektől át- és átitatott, családi uralmat. Az Ön szava öntől lehet ebben. Fogjon össze az erdélyi jobb ér- ésü chassid és askenáz rabbiakara, kik nem adták még el meggyőződésüket egy tál lencsért és mond- ki nyíltan, ahogy mi vallási vezéreinktől elvárjuk, hogy nem a vallásos zsidóság érdeke, a Központi Iroda hitbizományi alapon való kezelése. Hogy nem a szent vallási tételeink ellen, ha a mai iroda vezetősége, egy arra hivatottabb és magasabb esz-

mei gondolkodásu vezetőségnek adja át helyét.

Főrabbi Ur! Erdély egész zsidó közvéleményét maga mögött látná és örök, végtelenül nagy hála kötelezné ön maga iránt, ha vétőt kiáltana az ellen a politika ellen, melyet „Központi Iroda” politikának jellemezhetünk. Vegye magához a nagyváradi, tordai, vásárhelyi, szigetesi, somlyói és nasszói rabbikat és más erdélyi kiváló autoritást, hogy kellő erővel léphessen fel az erdélyi ortodoxia érdekében.

Az Ön tisztelt és nagyabecsült személye a többi rabbiakkal együtt, mint kimagasló autoritás toronymagasságba nőne az erdélyi zsidó közvélemény előtt, ha keresztülvinné nyíltan azt, amit mi dési tapasztalataink után el is várunk Öntől. Csak semmi kegyelem, úgy tegyen Ön, ahogy legjobb zsidó meggyőződése diktálja s mi akkor nyugodtak vagyunk hogy megszűnik rövidesen az a furcsa és a nagy erdélyi ortodoxia multjához és jövőjéhez nem méltó játék, melyet érdekeink ellen üznek.

Önhöz fordulunk főt. Teitelbaum Joél főrabbi ur és kérjük Önt, ne féltse tőlünk az ortodoxiát.

Az utlevéldrágítás is a zsidóságot üti

Nemcsak az összes lapokat foglalkoztatja napok óta a drágítandó utlevél kérdése és nemcsak a kereskedőket és kulturára vágyó lakosságot keseríti el ez a kérdés, hanem természetesen a zsidóság nagyrésztét is.

Hány zsidó testvérünknek van hozzátartozója külországokban, hány embernek nyugosznak szülei idegen állambeli temetőkbekben, kik Kéver-Ovauszra szeretnek menni évente. S még ezt a micvéht, ezt a piétásból eredő nagy zsidó élményt is elakarja venni Popovici pénzügyminiszter ur.

Talán merészség mondani, de kétségtelen zsidó ellenes tendencia nyilvánul meg ebben a kormánytervezetben is. Hát kik kereskednek? Kik vágnak világot látni, kulturát magukba szívni, kik jönnek-mennek, mert életük csupa bizonytalanság, jövés-menés? Főképen a zsidóság az, mert hiszen a foglalkozásuk is a külföldre való utazást kívánja. A parasztnak nem is kell, mert falujánál tovább sohasem megy. A hivatalnoki kar is jöhet-mehet tízezer leies utlevél mellett is, hiszen vagy

Egyel tisztába kell lennünk, ha valaki a jelenleg: besztercei Központi Irodával nincs megelégedve, annak önkényes és terrorisztikus politikájával, azt nem szabad és nem is lehet ortodoxia ellenének minősíteni. Mihelyt az ortodox többség és nem mint a dési konferencián családi érdekeltsgü, illegális delegátusok bizalmából egy oly vezetőség — amely távol minden önös, családi és üzleti érdektől — venné át a Központi Iroda vezetését, úgy Főtisztelendőség, valamint többi nagyjaink és lelki vezetőink, kiknek irányítását mindenkor elismerjük, bennünk az ortodoxia megerősítése céljából a leg- lelkesebb hiveket és harcosokat fogja találni. Ha megteszi amire kérjük, úgy az erdélyi ortodox zsidóság megerősítésével, minden újabb szeparatistikus megnyilatkozásnak elejét véve, az erdélyi ortodoxia soha nem muló hálajáról is biztosíthatjuk.

Wasserstrom Sándor

Smuts tábornok Palesztina új kormányzója?

Londoni jelentés szerint, Smuts tábornokot, Délafrika volt miniszterelnökét, Palesztina kormányzójává nevezték ki, Lord Chancelor helyébe. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, úgy a palesztinai jövő nagy fejlődés előtt áll. Smuts tábornok mindenkor a cionizmus őszinte barátjának bizonyult, ki az ismeretes fehér-könyv megjelenésekor elsőnek tiltakozott a mozgalom megbénítása ellen.

meggazdagodott már, vagy hivatalos küldetésben megy, állami utlevéllel. De a zsidóság, az kénytelen lenne elővenni 10.000 leit hogy utlevelet váltson. Azt a tízezer leit, melyet már régen elszedtek tőle adóba, meg egyéb uton-módon?

Popovici pénzügyminiszter ur burkoltan bár, de megint a városi lakosságon akar ezzel ütni, a városi kereskedőkön és szabad foglalkozásu intellektuelleken. A zsidókra akar ütni, hogy ne láthassák szülei sírját, hogy ne láthassanak gyermekeiket, hogy ne láthassanak semmi egyebet, csak ezt a szomorú életet, melybe belebéklyozták a békeszerződések, a törvények, meg kenyérkeresetének megcsappanása.

Ökölbe szorul a kéz, ha erre a bornirt tervezetre gondol. Popovici pénzügyminiszter ur, reméljük meggondolja a dolgot, mert ha eddig valami kis népszerűsége volt is zsidó körökben a mai kormányának, ez az intézkedés, a maga keserves fűszerezésével örökre elidegeníti az ország zsidóságát a nemzeti parasztpárt kormányától. (L.)

A mizrachista ifjuság konferenciája előtt.

Az erdélyi Mizrachista ifjuság központja folyó hó 25-én tartja meg Nagyváradon, II. országrészi konferenciáját.

Végre egy olyan konferencia, melyet a váláshü cionista ifjuság rendez, hogy megtárgyalja, az erdélyi zsidóság aktuális problémáit, mely kihatással lesz a jövő generációra itt a gálutban és oda-át az Ereben.

Az idősebb generáció gyakran fáradt és sok más probléma elvonja attól az intenzív mizrachista munkától, melynek egy része, így az ifjuság vállaira nehezedik. Az erdélyi cionista ifjuság Tórahú csoportja készséggel vállalja a nehéz munkát és ennek organizálása és további kiépítése végett hívta össze a napokban megtartandó országrészi konferenciát.

Talán soha súlyosabb időket nem élt át a világ zsidósága, talán soha ily bátran és öntudatosan nem kellett harcolni a cionista eszmékért: mint éppen napjainkban. A zsidó ifjuság koraérettségével,

melyre az élet tanítja meg őket, tudja és érzi, hogy milyen hallatlan felelősség hárul rá akkor, midőn egy szervezetbe akarja abroncsolni a divergáló érdekeket, melyek ma az ifjuság lelkivilágát determinálják.

A váláshü ifjuságot is igyekszik kikezdeni, egyrészt a vallástalan szellem, másrészt a gazdasági rend elleni nagy propoganda, mely tetszelős jelszavak cégere alatt akarja megbontani a zsidó ifjuság sorait. A kommunista agitáció is erősen dolgozik, hogy megingassa azt a gárdát, mely legnagyobb reménye a hithü zsidóságnak. A Fehér Könyv csak epizod, melyre a tetterős ifjuság építő munkája adja meg legjobban a csattanós választ. De nemcsak a cionizmus kérdéseiről van ezuttal szó, hanem a vallásunk szent intézményei is védelmet és támaszt nyerne, úgy a diaszporában, mint a szentföldön, ebben az ifjuságban.

60 delegátus jelentkezett eddig, kik Erdély minden részéből ideseregíenek Nagyváradra, hogy

komoly programjuk tervszerű kivételének mód-
zatait megbeszéljék, megvitassák — és kivételről
gondoskodjanak.

A Mizráchi országgrész szervezet vezetőférfiai is
résztvesznek a konferencián, hogy utmutatásukkal, ta-
nácsaikkal, megkönnyítsék az összeseregülő ifjúság

munkáját. Örömmel és szeretettel üdvözöljük a nem-
zei alapon álló valláshű ifjúság országgrészi konferen-
ciáját és hisszük, hogy munkájukkal mérföldekkel
fogják előbbrevinni, a hithű cionista zsidóság meg-
oldandó nagy kérdéseit.

nem állhat utjában a tiszta igazságnak! A hitköz-
ségek gazdasági és politikai szervezetét rövidesen
meg kell valósítani. Erre kell tömörüljön az egész
vallásos zsidó közvélemény.

Ez a tanulsága a dési szomorú végű „konfe-
renciának!”

Eredménytelenül végződött a dési konferencia.

Mi történt Désen? Sikerült e az ott megje-
lent 115 világi és 58 rabbi delegátusnak, az ortho-
dox hitközségek békés további fejlődésének elő-
feltételeit megteremteni? Vagy továbbra is jár-
szalagján akarja vezetni a hithű zsidóságra oktro-
jált szervezet, — a Besztercei Központi Iroda
néven — a kétszázhezernyi orth. erdélyi zsidósá-
got? Továbbra is a dezorganizáció hinárjának
posványába akarja szorítani egy kis önző csoport,
az összes akarásokat és tervszerű célkitűzéseket?

Nyiltan, őszintén és elfogultságtól mentesen
akarunk fenti kérdéseinkre válaszolni. Kötelességünk
felhívni a zsidó közvélemény figyelmét arra a szo-
moru tényre, hogy minden jogszerűséget negligáló
besztercei iroda továbbra is a magamódján akarja
elvezetni az itteni zsidóságot a végleges felbomlás
örvénye felé. Minden koncepció, minden törekvés
és akarás csak egyfelé tendál. A hithűség védel-
mének örve alatt önző érdekek miképp védettek
meg a besztercei iroda mai vezetősége és a hozzá
huzó, „érdekelt”-ek által.

A központi Iroda idejekorán igyekezett kon-
traktarizálni azokat a megmozdulásokat, melyek
el akarják sodorni azt a klikkuralmat, melyet a
mai iroda képvisel. A november 17-én Oradean
megtartott hitközségi konferenciát is „idejekorán”
el akarta gáncsolni az Iroda. 31 hitközség kikül-
dött delegátusát és a 18 levélelileg csatlakozott hit-
községet nem félemlítette meg a sok fenyegetés és
kimondotta az erdélyi hitközségek gazdasági és po-
litikai szervezete megalakulásának szükségességét.
Kimondotta egyidejűleg a konferencia, hogy a béke
fenntartása végett megkísérelje a békés kibontakozás
útján megértetni a Központi Irodával a szervezke-
dés feltétlen szükségességét és jogosságát. Azt
akarta, hogy az Iroda kebelén belül válasszák meg
a szerv vezetőségét. E célból a hitközségek konfe-
renciája végrehajtó bizottságot is választott, mely
meghatalmazást kapott arra, hogy találja meg mód-
ját annak, hogy illeszthető be a Központi Iroda
keretébe az idő kívánta munkakör kiterjesztés. Ho-
gyan lehetne a súlyos helyzetbe került hitközségek
érdekeit a meglévő Iroda keretein belül megol-
talmazni.

Említett meghatalmazás alapján a hitközségek
által megválasztott végrehajtóbizottság megkezdte
a tárgyalásokat a Központi Iroda elnökével. Bár
megegyezés nem jött létre, a béke reményében
mégis megjelent 57 hitközségi delegátus, hogy a
váradai határozatoknak érvényt szerezzen.

A legtekintélyesebb erdélyi hitközségi vezetők-
férfiak, nem tudták elképzelni, hogy amikor ily
életbevágó problémákról van szó, akkor is önző ér-
dekekért, azok bizonyos körök által feláldoztassanak.

De be kell valljuk, hiába való volt a sok tár-
gyalás, hiába való volt minden önzetlen, becsület-
es törekvés. Akik még eddig azt hitték, hogy van még
remény arra, hogy a Besztercei Iroda mai vezetők-
sége jobb belátásra jut, azok is keservesen csalód-
tak. Akik ma ott ülnek, erőszakos és minisztérium
által kieroszakolt autorizációval az elnöki asztal
körüli, a hithűség és a zsidóság örökké égő szent
tüze mellett, a maguk kis egyéni érdekeik kis pe-
csényjéért akarják megsütni! S mert ehez nem akart
az ortodoxia értékes és gondolkodni tudó, annak
sorsát szíven viselő igazi többség hozzájárulni, —
csődöt mondott az egész dési konferencia.

Amihez ott hozzájárultak, az nem a zsidóság
képviselőinek véleménye volt. Azt csak a mai ille-
gális vezetőség és az uszályát hordó klikk határozta
el. 35-40 delegátus nem is lett legálisan anyahit-
községek által megválasztva, hanem 12-15 tagu
minjában-ok által küldettek ki a konferenciára. De
ezek sem abból a falucskából delegáltak, hanem
a Központi Iroda által mint kívánatos jelenlevők,
100-150 leies adó lefizetése mellett, jelentek ott
meg. Ez feltétlenül illegális volt. A kolozsvári sze-
fárd, valamint az aranyosgyéresi hitközségek dele-
gátusai, mint nem létező anyahitközségek kiküldöt-
teinek, a konferencián való megjelenésre, semmiféle
jogosultságuk nem volt, még a besztercei iroda
„alapszabályai” szerint sem! A konferencia nem is
nyílt meg szabályszerűen, mert annak elnöksége sem
választott meg, sem jegyzőt nem neveztek ki, sem
hitelesítőket. A Központi Iroda eddigi tevékenységéről,
a befolyt pénzek elszámolásáról, s költségv. beérkezé-
séről szó sem volt. A parlamentáris formáknak egész
művelt világon elfogadott szabályairól szó sem lehetett,
mert a konferencia maga is oly helyiségben volt,
ahol még a delegátusoknak sem jutott hely. Más-
részt, a hitközségek legális — de a Besztercei Iro-
dának nem tetsző — delegátusai szóhoz sem ju-
tottak, az iroda elnöke és klikkje által inscenált ha-
talmatlan lármá és rendetlenség folytán. Valahányszor
azonban az Iroda elnökének öcséje, ki szintén ille-
gálisan vett részt, mint egyik kis hitközség dele-
gátusa a konferencián, felszólalt, az elnök tisztelet-
teljesen nem ismert fel a helyzet súlyosságát. A hitkö-
zségek vezetőinek csak egy feladatuk lehet. Tovább
folytatni az építés munkáját a közös szerv kialakulá-
sára érdekében. Semmi terror és semmi megfélemlítés

kik legálisan, az erdélyi orth. hitközségek összlaga-
jainak 90 százalékát és a meglévő hitk. intézmények
99 százalékát képviselték.

Az igazoló bizottság sem alakult meg máskép,
mint az illegális „delegátusok” akarata alapján, mely
együttal az Iroda elnökének híveiből rekrutálódott
és az ő szájaize szerint leigazolták az összes „dele-
gátusokat”. A váradai konferencián résztvevő hitkö-
zségek képviselői teljesen negligáltak. Például
Szatmár és Cluj delegátusait teljesen kizárták be-
lőle.

A konferencia tartama alatt az Iroda a kul-
lisszák mögött folyton tárgyalta a „veszélyes” hitkö-
zségekkel, hogy azokat leszerelje és legalizáltassa
a hozandó törvénytelen határozatokkal.

Komoly jelenségként kell lekövetkezzük, hogy a
károlyi főrabbi, valamint a körülötte csoportosuló
chassid rabbi, kiroli azt hittük, hogy teljesen fe-
dik a Központi Iroda machinációit, a konferencia
tartama alatt állandóan a legkonciliánsabb maga-
viseletet tanúsítottak a nagy hitközségek megbízot-
taival szemben és a békés kibontakozás és megál-
lapodás útját igyekeztek egyengetni. Amikor a Köz-
ponti Iroda végrehajtóbizottságáról és választmányá-
nak megválasztásáról volt szó, a károlyi főrabbi
amellett kardoskodott, hogy a nagy hitközségek dele-
gátusai megfelelő számban legyenek képviselve
azokban.

A Központi Iroda elnöke, híven ahoz a poli-
tikához, melyet tíz esztendeje következetesen foly-
tat, nem engedte még a károlyi rabbi akarata sem
keresztülvinni, hanem ragaszkodott az ő akaratához,
s amikor a hitközségi delegátusok, a dési, szigeti,
váradai, segesvári, somlyói, tordai, marosújvári, hal-
mii, visói és szászrégeni rabbiakat kérték kiküldeni
az új vezetőség jelölésére, egy három óráig tartó
oly jelenetet inscenált, amely idő alatt a legnagyobb
zűrzavar, lármá uralkodott a teremben. Ez idő alatt
leterrorizálta az egyes jelölt rabbiakat, kik egymás-
után lemondtak a megbízásról és szégyenszemre
visszavonultak a jelölés elől.

A hitközségek már a konferencia első napján
felakarták vetni a központi iroda szervezeti szabály-
zatának és elnökének legalitási kérdését, azonban
az elnök és felvonultatott gárdistái leterrorizálták
őket. Ugyanígy jártak a delegátusok, mikor a vá-
radai konferencia határozata értelmében felvetették
a gazdasági és politikai szervnek a központi iroda
keretein belül leendő felállításának tervét. Előbb
Ullmann elnök kijelentette, hogy a jelölő bizottság
bevonulása után napirendre tűzi, mikor azonban a
jelölő bizottság bevonult, saját kijelentését dezavu-
álta és azonnal a választásokra tért rá.

Az új szerv felállításának szükségességét han-
goztató hitközségek, csupán egy írásbeli deklará-
ciót olvashattak fel. A szavazásnál a hitközségek
kivonultak. Ezzel a kivonulással dokumentálták azt
a tényt, hogy hitközségeik, melyeket ők képvisel-
nek, nem ismerik el továbbra sem a központi iroda
törvényes működését és ezzel a tüntető kivonulással
újabb kifejezést adtak teljes bizalmatlanságuknak. Ez
jelentette továbbá azt, hogy a központi iroda kon-
gresszusa nem volt törvényes lefolyású, a hozott
határozatokat nem ismerik el magukra nézve köte-
lezőnek, s továbbra is hangoztatni fogják és min-
den lehetőséget elkövetnek, hogy

a törvényteleneknek és illegálitásnak ezt az
uralmát, melyet a mai besztercei rezsim jelent:
megbuktassák és új vezetőséget válasszanak
és az egész mai szervezetet rekonstruálják.

Ez volt döntő lépése a konferenciának, mert ebben
résztvettek a nagyváradai, cluji, satumarei, szigeti,
temesvári, brassói, aradi, vásárhelyi, nagybányai,
bhunyadi, marosludasi, szászrégeni, beiusi, alesi
nagy hitközségek és a többi számos kis hitközség.

A hitközségek delegátusainak kivonulása után,
a választás ezután ment, mint a karikacsapás a
maga útján. A hitközségek az általuk delegált
képviselőik helyett,

megkapták más, nem létező hitközségek és
illegális uton kiküldött delegátusok közül kép-
viselőiket. Így Nagyvárad megkapta képviselő-
inek — Cséke, Valkó, Szalonta delegátusait.
Temesvár-Józsefváros — Ruskova, Satu Mare —
Dragomoresd, Cluj — Nagyiklód (anyahitkö-
zségek?) delegátusait és így tovább.

Ez így nem mehet tovább! Most már mi kér-
dezzük az erdélyi orth. zsidó közvélemény nevé-
ben, hátt meddig még? Meddig fog a besztercei
iroda, minden jog és igazság ellenében, a maga
anyagi és családi érdekei védelmére mindent elkö-
vetni, hogy a nagy orth. zsidó közérdeket sem-
mibevevé, továbbra is elgáncsolja a nagy és emi-
nens érdekeit, a jobsorsra érdemes erdélyi ortho-
doxiának?

Elég volt! Most már azok is láthatják, mit
jelent a besztercei uralom, most már azok is a
rekonstrukció mellett kell legyenek, kik mostanig
nem ismerték fel a helyzet súlyosságát. A hitkö-
zségek vezetőinek csak egy feladatuk lehet. Tovább
folytatni az építés munkáját a közös szerv kialakulá-
sára érdekében. Semmi terror és semmi megfélemlítés

MOST
INDENKI
OSOLYOG,
ERT

EGYKÉZDŐDÖTT

A GYORSELDADÁS

KOVÁCS-ÉKNÁL

Sas alatt

Harisnyák királya — királynők harisnyája

„ALBERT” selyemharisnyája

csak ezen eredeti beszövéssel: →

Látogasson el Nic. Jorga u. 1 sarok bejárat.

Aki a „Népünk”-re hivatkozik, az az ALBERT selyemharisnyából 20 lei engedményt kap

ALBERT

Előkészületek a II-ik Ceire Mizרחi konferenciára.

A Ceire Mizרחi II-ik erdélyi konferenciája nagy érdeklődést váltott ki az erdélyi zsidó ifjúságban. Lázasan készülnek az összes csoportok, melyek mind kivétel nélkül képviselteni fogják magukat a konferencián. A Ceire Mizרחi végrehajtó bizottsága nagyszabású előkészületeket tett a konferencia sikere érdekében.

A konferencia tárgyalás alá veszi az összes aktuális Mizרחista problémákat. Egyik égető problémája a konferenciának a központ kérdés. Ugyanis a 1929-ben Sigheten megtartott első konferencia központot Nagyváradnak adta egy évi próba időre. Most az egy év lejártával a nagyvárad-i csoport nem hajlandó tovább vállalni a központi irányítást, mert az hátrányára van a helyi munkának. Ez a konferencia fogja megállapítani a szervezet új kibővített alapszabályait is.

Megtárgyalás alá kerül a Keren Erec Jisrael el Hamizרחi megszervezésének kérdése, mely eddig Erdélyben bűnösen el lett hanyagolva. Állást fog foglalni a konferencia a cionista politikával szemben és dönteni fog afölött, hogy a kongresszusi választásokon az erdélyi Mizרחi önállóan induljon-e, vagy valamely párttal kollaboráljon.

A Seik Abruk-i Poale Mizרחi kolónia ügyében, valamint a Világ Mizרחi helyzetével foglalkozó javaslatok élénk vitát fognak provokálni a konferencián.

A konferencia tárgysorozata a következő: 1. Megnyitó, Justh Móse. 2. Szervezeti jelentés, Neumann Móse. 3. Kultur jelentés, Klein Élijáhu. 4. Keren Erec Jisrael, Koffler Móse. 5. Pénzügyi jelentés, Klein Jenő. 6. Hachschara Allijah, Israel Albert. 7. B'ne Akiba, Slomo Zamroni. 8. A helyzet Mizרחiban. 9. A helyzet a cionizmusban, Goldstein József. 10. Általános vita. 11. Javaslatok megtárgyalása. 12. Határozathozatal. 13. Új vezetőség választása.

A konferencia ünnepélyes megnyitója folyó hó 25-én d. e. 10 órakor lesz megtartva. A megnyitó programja a következő: a) elnöki megnyitó, tartja Justh Móse, b) üdvözlések, c) Brit Olami kiküldött beszéde, d) halottak emlékezete, e) állandó választmány javaslata a konferencia vezetéséről illetőleg, f) Hatikva.

Eddig 19 csoportból 51 delegátus van bejelentve, még 11 csoport választási eredményei nem utottak be. Ujabbán a következő delegátusok megválasztásáról érkezett jelentés. Timişoara: Grünberger Izrael, dr. Rosenberg Emil, Slomo Perl, Seini; Benedikt Béla és Simon Vilmos. Toplița: Kandel Chaim, Marmor Izsák, Rosenzweig Ernő és Sachs Moric. Oradea: Ceiroth: Wégh Jente és Koos Ráchel, pótdelégátusok, Kollmann Lea, Schwartz Sári, Weinberger Irén, Kohn Ilus, Seidler Boris és Fini-

baum Vilmos, Goldstein Emánuel, Goldstein Móse (Granaria), Freund Benjámin.

A delegátusok Mizרחista családoknál lesznek elhelyezve. Szerda estétől dec. 24-től kezdve, állandó permanencia lesz a vasut-állomáson, a vidékről érkező delegátusok fogadására.

A konferenciával kapcsolatban nagyszabású ünnepeket rendez a Brith Hanoar Hamizרחi. Dec. 26-án péntek este, ünnepi Oneg Sabbath előadás lesz tartva. Szombat d. e. 11 órakor héber szícha. Szombat este 9 órakor műsoros estély a delegátusok tiszteletére, a Passage filmszínházban. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány, előadja egy 16 tagú filharmonikus zenekar, 2. Jerusolajim, éneki Keller Ernő, zongorán kíséri Funk, 3. hegedű szóló, előadja Bokor János, 4. Achasvér, dráma egy felvonásban, 5. hegedű kvartett, szünetbuffet, 6. ünnepi beszéd, 7. zenezám, előadja egy 16 tagú filharmonikus zenekar, 8. Awodah, éneki Keller Ernő és Roth Ernő, zongorán kíséri Funk, 9. Kleptomania, jiddisch vigjáték egy felvonásban, 10. Hatikvah.

A cluj-i Mizרחi ifjúság műsoros Chanuka estje. Még élénk emlékezetében él Kolozsvár zsidóságának az a műsoros Chanuka-estély, amelyet egy évvel ezelőtt a kolozsvári Mizרחi ifjúság lelkes gárdája rendezett. Ezidén még sokkal nívósabb programmal lép elő ez a minden tekintetben ambiciózus ifjúság f. hó 28-án, vasárnap este a kat. gimnázium dísztermében, mely alkalommal Szabó Imre egyfelvonásos tréfáját adják elő, Bergfeld Izsó rendezésében. Giszkalay János aktuális színjátékát, egy 30 tagú bájos gyermektársaság játssza érdekes beállításban, Ingber Szeri és Ullmann Mirjam rendezésében. Kolozsvári művészek ének- és hegedűszámai, monológok, egy külföldi szónok ünnepi beszéde, Izrael Henrik újszerű konferáncsszámai teszik élvezetessé és nívóssá az est műsorát. A műsor részleteire még visszatérünk.

A seini Ceire Mizרחi f. hó 20-án megtartandó Chanuka estélyének a programja a következő: Berkovits Bernát a Ceire Mizרחi elnöke, ünnepi beszéd. Benedikt Béla, szavalat. „Dacólnak a lángok” című 1 felvonásos dráma. Iria: Mezei Béla. Előadja a C. M. ifjúság. Steinmetz és Lebovits, zsargon-magyar kuplék. Neologok bochert keresztet. Jakob álma.

Chanuka est Felsővisón. Chanuka első napján a Ceire Mizרחi felsővisói helyicsoportha, sikeres műsoros Chanuka estélyt rendezett. Teszler Hermann bevezető szavaiban kérte a megjelent nagyszámú közönség támogatását. Koffler Móse, Jehosua Reich, I. D. Izrael, E. Fischmann tartottak tartalmas beszédeket, méltatva az ünnep jelentőségét. Ezután a Mizרחi, Scheiner Benjámin vezetésével

Uj éra kezdetét jelenti az új vezetőség megválasztása, kiknek személyei garancia arra, hogy a Poale Mizרחi lokális helyzetéből egy országos zsidó vallásos, nemzeti munkásszervezetévé fog fejlődni.

A közgyűlés a következő vezetőket választotta. Diszelnök, Wasserstrom Sándor. Elnök, dr. Mandel József. Védnökök, dr. Markovits Ignác, dr. Bárdos Imre és Koos Leo.

A választások megejtése után a közgyűlés foglalkozott a munkanélküliséggel és ezzel kapcsolatban megállapították, hogy a szervezet 83 család fenntartó tagja áll ma munkanélkül. Súlyosbitja ezen tagok helyzetét az a körülmény, hogy a szombat megtartása miatt nem kapcsolódhatnak be, a város által bevezetett szükségmunkálatokba és így minden támogatás nélkül néznek a nehéz tél elé.

Minden körülményeket figyelembe véve, elhatározta a közgyűlés, egy zsidó munkanélkülieket támogató alap létesítését.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy felhívással fordul a zsidó közvéleményhez, hogy csekély 10-20 leies havi összegekkel járuljanak hozzá a zsidó munkanélküliek segélyezéséhez.

Mizרחi ifjúsági estély Szilágycsehen. F. hó 21-én vasárnap este 8 órai kezdettel, Chanukai tea estélyt rendez a szilágycsehi Mizרחi ifjúság, a zsidó kereskedelmi dísztermében. Az estély iránt nagy az érdeklődés.

Mizרחi meeting Szatmáron. F. hó 21-én vasárnap, a szatmári Mizרחi ifjúság nagy meetinget rendez a Keren Erec Jisrael sel Hamizרחi beindítása alkalmából. Szónokok: Rath Efraim Oradea és Koffler Móse Sighet, továbbá dr. Stern Mór, Reiter Mór, Weisz Izsák és Schiffer Jeromos. A 19-én péntek este megtartandó Oneg Sabbath alkalmából pedig, Ráth Efraim tart előadást. 20-án szombaton este a Mizרחi ifjúsági block, egy nagyszabású műsoros Chanuka estélyt rendez.

MOZI

Cinematografur FILMPALACE mozgó

HETI MŰSORA:

„Csütörtök, Nemek Harca. A film a férfi és nő örökös szerelmi harcát tárgyalja 12 felvonásban. Rendezte D. W. Griffith, a főszerepben. Phillis Haver. Péntek, Nemek Harca.

Szombat, Dick Turpin, a gálans bandita. A főszerepben, Tom Mix.

Vasárnap délelőtt 11. Szenzációs matiné! Legközelebb „Farkasok dala” hangos film, Lupe Valez és Garis Cooperrel!

Teatrul HEYMAN szinkör

HETI MŰSORA:

Péntek, szombat, vasárnap *Zwei Herzen im 3/4 Takt. (Két szív egy keringőben)*, rendezés helyárrakkal.

Hétfő, kedd, szerda. *Tom Mix kalandjai*, rendezés helyárrakkal. Szerdán délután csak egy előadás, kezdete 3 órakor.

Szenzációs karácsonyi műsor!! Csütörtök, péntek, szombat. *Indián szerelem. (Redskin)*.

Vasárnap, hétfő, kedd, szerda: Emil Jannings nagy filmje: *Az én fiam*.

Az ünnepek alatt minden délelőtt szenzációs matiné!!!

— Fogászati rendelő, 36 évi jó praxissal bíró, nagyvárosban, fiatal izr. vallású fogorvosnak átadó, cél a benőstülés. Érdeklődni, Özv. Boross Lajosné urhölgnél Arad, Piața Plevnei.

— Chanuka ünnepély az ort. hitközség árvaházában. A nagyvárad-i ort. zsidó hitközség árvaháza f. hó 21-én, vasárnap d. u. fél 5-kor Chanuka ünnepélyt rendez az árvaházban (Teleky u. 27) A vezetőség ezúton hívja meg összes tagjait és az érdeklődőket. Az ünnepi beszédet Főt. Fuchs Benjámin főrabbi fogja tartani.

— Eisler Matyás cluj-i főrabbi halála. Vasárnap d. u. kísérték örök nyugovóra Eisler Matyás főrabbit, egész Erdély nagy részvéte mellett. A gyászszertartást Fischer Sándor gyulafehérvári főrabbi szívébe markoló, megindultságtól és kegyeletlőtől fűtött beszéde vezette be. Uiana Klein Élijáhu, dr. Kecskeméti Lipót, dr. Löwy Ferenc, dr. Deutsch Ernő, dr. Nébel Abraham főrabbi, dr. Fischer József és dr. Fischer Tivadar kamarai képviselők, dr. Marton Ernő alpolgármester, dr. Adorján Ármin és Freu Lajos bucsuztatták el a nagy zsidó férfiutolsó útjára. תנצ"ה

Most feltűnő olcsó árban vásárolhat szövetet, selymet, vásznat Kramernél Nic. Jorga (Zöldfa) ucca 17.

sz Hanna. Cluj: Klein Élijáhu, Ingber Szeri. Roos Vilmos, Neumann Jenő, Gross Lea, Löwinger Béla, Szegall Dow B., Sajovics Laura, Wohl Vilmos, Moskovits Hermann, Ullmann Mirjam, Glaser Izidor, pótdelégátusok Gottlieb Hermann, Weiss N., Berliner Emil, Goldberger Lajos, Eisner Emil Oradea és Glaser Ilonka, Steinaetz Sámuel, Ordentlich Jenő, Mendel Salamon, Léb Hillel, Weinberger Vilmos, Bergfeld Izsó Cluj. Szatmár Ceire: Fischer Miklós, Ordentlich Viktor, Schwartz Abraham, Mermelstein Zoltán, Weisz Farkas, Brüder Sándor, Fléger Vilmos, pótdelégátusok; Gerendás Jenő, Weinberger Dezsó, Spiegel Gyula, Weinberger Sándor, Simonovits Izidor, Rappaport Jakab, Hartmann József. Ceiroth: Klein Mariska, Weiner Ilonka, pótdelégátusok: Junger Juliska, Grosinger Ilike. B'ne Akiba: Scheimann István, Katz Ári, pótdelégátusok: Klein Izsó, Fried Tibor, Kessler Lajos. Oradea-Poale: Wasserstrom Sándor, Koos Leo, dr. Mandel József, Dávidovits Ferenc, Lebovits Lajos, Gottesmann Chaim, Berkovits Bernát, Gottfried Eduard, Grün-

al jiddis dalokkal szórakoztatta a jelenlevőket. Ezzel kapcsolatban kapjuk azon értesítést is, hogy Timişoara-ban megalakult a Poale Mizרחi helyicsoportha.

A várad-i Poale Mizרחi közgyűlés. Az elmúlt vasárnap tartotta a Poale Mizרחi, rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés foglalkozott a szervezet reorganizálásának és erdélyi terjeszkedésének problémájával.

Nem hozhat az orosz dumping olyan olcsó árat, hogy felvehetné a versenyt

ALBERT új redukált áraival harisnyákban, köttárakban és fehérneműekben

Látogasson el és győződjön meg. Közérdek tagok is élvezhetik ezen új kedvezményt

Albert Harisnyaház, Nic. Jorga Zöldfa u. 1. sarok bejárat

H Ö F E R gyermekhintőpor lila dobozban nélkülözhetetlen a csecsemőknél.

Apró hírek a világ minden részéből.

Berlin. Az új orosz-német követ, Leo Chintschuk, zsidó szülők gyermeke. Poltaván született 1862-ban. Tanulmányait Schweitzban végezte, honnan az orosz forradalom után tért vissza Oroszországba. Az új Oroszország egyik legkiválóbb közgazdásza.

Leipzig. A leipzig egyetemi hallgatók választmánya 20 szavazattal 6 ellenében elfogadta azon nemzeti szociálista indítványt, hogy azon külföldi diákok, kik a numerus clausus folytán kényszerülnek elhagyni hazájukat, mivel tanulmányaikat nem folytathatják, nem vehetők fel az egyetem diákságába közé. Természetes, hogy ezen javaslat a zsidó hallgatók ellen szól.

Bukarest. A múlt hét folyamán tartották meg a regáti rabbi konferenciát, melyen Dr. Nimerover főrabbi és szenátor elnökölt. A konferencián a rabbiág számos képviselői vettek részt.

Páris. A napokban az antiszemita leközlésére alakult nemzetközi-liga francia szekciója gyűlést tartott. H. G. We'ls, Romain Rolland, Prof. Freund és Prof. Einstein díszelnökök lettek megválasztva, míg Maxim Gorkij, Bernhard Schaw, Abbé Violet, Nitti és más előkelő zsidók és nemzsidók a liga becsületbírójának tagjai lettek.

Prof. Victor Basch előadást tartott. „Az emberi jogok ligájában” Németország és mi cimen. Előadás után francia nemzetiektől meg lett támadva és súlyos sérüléseket szenvedett.

Belgrád. A Spanyol király több zsidó kereskedőt, közöttük a jugoszláviai iparnak öt kiváló képviselőjét „Merite Civil” rendjellel tüntetett ki. A meghatalmazott miniszter a rendjeleket nagy ünnepélyes keretek között nyújtotta a kitüntetettek át.

Montreal. A hetvenötézer zsidó lelket számláló montreali hitközségben nagy izgalom uralkodik a montreali polgármesternek antiszemita nyilatkozatai folytán, melyet az a nagy nyilvánosság előtt tett. Ezen gyűlésen a zsidó iskola kérdésben súlyos korlátozásokat helyezett kilátásba. A hitközség panaszaival a kormányhoz fordult.

Buenos-Ayres. Maure Minkowski, a világhírű zsidó festőművész, Buenos-Ayresben halálos kimenetelű baleset áldozata lett. A ragyogó tehetségű művész, mindössze 49 évet élt és élete valóságos láncolata volt a tragikus élményeknek. Ötéves korában baleset következtében elvesztette hallását és beszédképességét. 1905-ben maga is szenvedő hőse volt egy rettenetes orosz-lengyelországi pogromnak, amelynek borzalmait sohasem tudta elfelejteni. Monzie, francia szépművészeti miniszter fedezte fel Varsóban és meleg pártfogásába fogadta. A franciák egyik legdéldegeltesebb festőművészeinek tekintették.

Jeruzsálem, Miss Henriette Sold, az amerikai Hadassah, női cionista szervezet megalapítója, a cionista executívájának volt tagja, december 21-én lett 70 éves. Ezen alkalomból nagyobb-szabású ünnepségek folytak le Jeruzsálemben.

Ingyen harisnya

LEITNERNÉL a

„Hófehérke” harisnyaházban

Sas palota Piața Unirei 4.

12 készpénzért vásárolt cikk összértékének $\frac{1}{12}$ rész arányában

Ugyanott **BIZALOM** könyvecskére is vásárolhat.

Szombaton csak este nyitva.

Ne adjon hangzatos reklámokra.

Már egy próbarendelés is meggyőzi Önt, hogy legszolidabb árak mellett a legkiválóbb kiszolgálást kapja minden tekintetben

KOVÁCS LAJOS

urlszabónál

Str. General Moșoia (Kert ucca) 4

ZSIDÓ HUMOR

Nem várt válasz

Egy „maggid” magyarázza egy városkában a Tóra igéit. Szavainak meghallgatására sok nép gyűlt egybe. A maggid frenetikus hatást ér el. Másnap mikor átveszi a honoráriumot, kérdi a maggid a rosh koltól: „Nos, hogy tetszett a beszédem?” „Egész éjjel nem tudtam utána aludni” volt a felelet. „Eszerint bőséges anyagot talált benne, ami gondolkodásra ösztönözte” kérdezte a boldog szónok. „Oh nem azért — mondta az elnök hanem olyan rossz természetem van, hogyha nappal alszom, egész éjjel nem tudok utána aludni”.

Alacsony az asztal

Rabbi Ezékiel Landauról mesélik, hogy egyszer egy tanácskozáson feszengve ült az elnöki székben, amely talán magasabb termetű ember számára készült, irigye, Rabbi Zorach Eidlitz felhasználta az alkalmat, hogy csipős megjegyzést tegyen: „Ugy látszik a prágai rabbiszék túl magas a rabbi számára!” „Dehogy — felelt rögtön Rabbi Ezekiel Landau — ez a tanácsasztal túl alacsony nekem”.

Reb Majlech tánca

Reb Majlech és öccse reb Zise, akik állandóan a világot járták azon szent célból, hogy az embereket a jó utra térítsék, egyszer egy teljes napi menetelés után betévedtek egy faluba, ahol a korcsmáros volt az egyedüli zsidó. Az illető igen szűk anyagi helyzetben élt, egy szobás lakásában nem szaláshozta el a jövevényeket, akik éjjelen át nála akartak maradni. Elengedni sem akarta őket, mert télvíz idején volt, csinált nekik tehát fekvőhelyet a sötétben egy buboson.

A két testvér hamar mély álomba merült, mert nagyon fáradtak voltak. Éjfél tájban hangos énekkel berontottak a falu legényei az ivóba, a korcsmárost felverték az álmából és bort kértek. Az illető nem állhatott ellen a nagy túlerőnek, kénytelen volt szót fogadni és nekik bort adni.

Borozás közben jókedvük támadt a legényeknek és egyhamar tánca perdültek. Egyik közülük észre vette a két zsidót a buboson, oda ugrott és felrázta az elől fekvő reb Majlecht. Szegény hasztalanul kérte őket, hogy hagyják őt aludni, mert nagyon fáradt és álmos, könyörgése mit sem használt, alaposan megtáncoltatták őt.

Később a legények visszaültek a helyükre és tovább boroztak. Reb Majlech felhasználta a kedvező alkalmat, észrevétlenül felmászott ismét a bubosra és odasugta öccsének: — Most te fekdj előre, nehogy megint nekem keljen majd táncolni, ha megjön nekik a táncoló kedvük

Reb Zise megsajnálta bátyját és fekvőhelyet cserélt vele, gondolta, hogy őt fogják most hívni táncolni, mert ő fekszik elől. Néhány perc múlva újból hozzáfogtak a tánchoz és felkiáltottak a bubosra; — Az elől fekvő zsidó már eleget táncolt, most jöjjön a másik, aki a fal mellett fekszik — és ezzel már rángatták is le Reb Majlecht a táncolókközé. Agyonfáradva került vissza reb Majlech az öccséhez egy jó óra múlva, mire az sóhajtozva megjegyezte: „Majlech brüder, venn man heist in Himmel tanzen, dan muss man tanzen”.

Kettős értelmű jelképes beszéd

Egyszer egy császár összehívta a zsidókat s kihirdette nekik, ha nem találják el a gondolatjait, kiirtja őket. A zsidók eirendelnek börtöt. Egy siket ember vállalkozik, hogy ő megfelel a császárnak.

A császár fölemeli két ujját, a siket zsidó fel emeli egyik ujját. A császár fölmutat egy tojást, a siket ember kivesz a zsebéből egy darab sajtot. A császár marék gabonaszemet vesz kezébe s szét szórja; a siket zsidó összeszedi a szétszórt szemeket kendőbe. A császárt teljesen kielégítik a feleletek.

Utólag a zsidók megkérdezték a siket embertől, mi volt a jeleknek és a viszontjeleknek az értelme. Megmagyarázza nekik: „A császár kidugta két ujját, jelezvén, hogy velük kiszúrja két szememet, én jelzendő, hogy azt egygyel is megtehetem, kidugtam egy ujjamat. Aztán a császár fölmutatott tojást, jelezvén, hogy neki van eledele, én fölmutattam sajtot, nekem is van ennivalóm. A császár szétszórta a gabonaszemeket, én ezt bűnnek tartván, összeszedtem.”

A császár viszont a maga udvari embereinek ekkép értelmezi a jeleket és viszontjeleket: „Fölmutattam két ujjamat, jelezvén két istenséget, Istent és Jézust; ő viszont egy ujjával azt fejezte ki, hogy csak egy az Isten. Fölmutattam neki tojást, jelzendő Jézusnak csodás születését; ő fölmutatott sajtot, jelezvén, hogy Jézus emberi származású. A szétszórt gabonaszemekkel példázta, hogy Isten széjjel szórta Izraelt; ő viszont azt szemléltette, hogy Isten összegyűjti a szétszórtakat”.

RESTAURANT STERN

TIMIȘOARA Józsefváros,

Str. Vacarescu 34 (Bémucca)

RESTAURANT GRÜNBERGER HERMANN

A gyárvaros orth. hitközség egyedüli schitejével ellátott vendéglő

Timisoara, Fő u. 31 sarok

Nyári szezon alatt Buziașon is.

Szőrmék, Bundák, Prémek
Leichner

Szőrme áruházban legolcsóbban beszerezhető
ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu 4

Nyugodtan fog aludni, ha

EXPRESS POLOSKA irtót

használ. Kapható:

STERN S. ENDRE

Egy üveg
ára 15 Lei

CÉGNÉL ORADEA, Zöldfa-u. 10.

Telefon: 378.

A legszebb !! Zománccfényű
gallérokat

KLEIN Gözmosóda

Szent János ucca. 4.

Művészi perzsa szőnyegeket,
szővött gobelineket, külföldi fonalakat

Schulhof Emilné

ORIENT Szővművészeti Iskola

ORADEA, Strada Ep. Ciorogariu 17.

Vidéki rendelések utánvéttel
gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Értesítés

A n. é. közönség figyelmét felhívom, hogy legprimább frissen olvasztott libaszir bőr és haj valamint elősmert legkitünőbb füstölt húst nálam a legolcsóbb árban beszerezhető míg, az olcsó ár-hullámzás tart.

Ugyanott legprimább liba toll és pehely kapható legolcsóbb árban.

FRIEDMANN SAMU
baromfi és zsirnagykeresek.
Oradea, Guza Voda 6.

RESTAURANT GROSZ

Oradea, Zöldfa-u. 10.

GROSZ

Timisoara, Lloyd-sor 8.

Utazóknak 10% engedmény

Hirdessen a „Népiünk”-ben

Kölcsönöket

jelzálog vagy kézzizálog fedezet

mellett előnyös feltételekkel nyújt és

Betéteket kedvező kamatozással és felmondás nélkül elfogad

Banca Centrală SOC. ANON.

ORADEA, Astoria (Emke) palota

ELYSIUM kézimunka üzletben

ORADEA, Szilágyi Dezső-u. 1.

(a Hedeka kalapüzlet mellett)

mindenféle kézimunkákat legolcsóbban szerezhet be.

Figyelem!! A zárda-uccai zsidó templommal szemben Schächter Abraham-féle zsidó könyvkereskedésben mindenféle imakönyvek, Machzor sly. magyar és német fordítással, valamint új kiadású és antik könyvek,

TALESZEK

gyári áron, Mezize, Tefilin és más imaszerek engross és detail, legolcsóbban beszerezhető.

A világhírű סופר-התורה-nak 200-at meghaladó halhatatlan, gyönyörű beszédet és mondásait egyedül nálam kaphatók jutányos árban.

SCHÄCHTER ABRAHÁM. Oradea. Zárda ucca.